

PAKIET BBR-Win – INSTALOWANIE, OPIS

Pakiet BBR-Win pozwala opracować edycyjnie bazę MAK o strukturze opisanej w publikacji: *Adaptacja formatu MARC 21 dla bibliografii regionalnej / Bożena Bartoszewicz-Fabiańska [et al.] : SBP – Warszawa, 2003. – (Propozycje i Materiały ; 58)*. W stosunku do zasad opisanych w powyższej publikacji wprowadzono następujące zmiany rozszerzające:

1. Dopuszczono 5-członowe kody działów w podpolach 693/a, 699/b,c,d (publikacja nie określa dopuszczalnej liczby członów);
2. W jednym polu 693 lub 699 dopuszczono wypełnianie dwóch spośród podpól e-k.

Poczynając od wersji MAK 4.3b, pakiet BBR-Win jest częścią składową pakietu MAK. Jego instalacja została połączona z instalacją pakietu MAK i w wyniku tej instalacji w katalogu C:\MAKPRACV pojawia się procedura BBRMZERO.BAT startująca pakiet BBR-Win. Odpowiedni skrót (ikonka), nazwany BBR-Win, zostaje umieszczony na pulpicie.

Wszystkie programy pakietu BBR-Win są programami "windowsowymi" (platforma W32). Do edycji tekstów wykorzystywane są edytory WORD, MiKTeX i Adobe Reader. Dla pełnego wykorzystania pakietu powyższe edytory powinny być zainstalowane na komputerze.

Edytor MiKTeX jest pakietem bezpłatnym i może być pobrany i zainstalowany ze strony internetowej <http://www.miktex.org>. (Uproszczony sposób instalowania MiKTeX patrz: <http://mak.bn.org.pl/pdf/INSTMIK.PDF>)

I. UŻYTKOWANIE PAKIETU

Po uruchomieniu pakietu ze skrótu BBR-Win na ekranie pojawi się następująca lista opcji:

```

BAZY
Pobranie bazy do BBR21
Wybór bazy
Numerowanie
TeX
WORD
TeX-PDF z linkami
TeX-PDF bez linków
ADMINISTRATOR - BBR21M
Koniec

```

Opcja **BAZY** pokazuje bazy opisane w tzw. bazospisie lokalnym – **blmenka** – umieszczonym w katalogu MAKPRACV. Wskazane jest umieszczenie w tym bazospisie opisu opracowywanej bazy regionalnej.

Opcja **Pobranie bazy do BBR21** spowoduje zaimportowanie opracowywanej bazy regionalnej do pustej bazy o nazwie BBR21, która zostanie umieszczona w katalogu roboczym MAKPRACV. W trakcie realizacji tej opcji na ekranie pojawi się żądanie podania nazwy importowanej bazy wraz ze ścieżką dostępu. Ta czynność powinna być wykonana jako pierwsza. Dalsze przetwarzanie będzie dotyczyło bazy BBR21, której struktura jest dla dalszych operacji właściwa.

Opcja **Wybór bazy** służy do przekazania nazwy bazy (BBR21) i pewnych dodatkowych informacji wykorzystywanych przez dalsze etapy przetwarzania. Na ekranie pojawi się, za pośrednictwem NOTATNIKa, obraz pliku zawierającego odpowiednie dane. Należy zamknąć NOTATNIK, powrócić do BBR-Win, odpowiedzieć "T" na pytanie "czy zmiana globalna" oraz nacisnąć F7.

Opcja **Numerowanie** przyporządkowuje każdemu dokumentowi w bazie BBR21 numer, pod którym on wystąpi w zrebie głównym drukowanej bibliografii. Numer ten zostaje wpisany do podpola 090/a odpowiedniego dokumentu w bazie. Opcja **Numerowanie** realizuje się w dwóch etapach: (1) usunięcie starych numerów (wpisanych do podpól 090/a przy poprzednim numerowaniu), (2) wpisanie nowych numerów. Przed rozpoczęciem drugiego etapu na ekranie pojawi się zapytanie o początkową wartość numeru. Najczęściej będzie to liczba 1, można jednak podać inną wartość dodatnią co może mieć sens, gdy opracowywana bibliografia jest kontynuacją (kolejnym zeszytem) bibliografii opracowanej poprzednio.

Kolejne cztery opcje **TeX**, **WORD**, **TeX-PDF z linkami** i **TeX-PDF bez linków** prowadzą do czterech sposobów produkowania wydruku Bibliografii. Będą one omówione w czterech kolejnych rozdziałach. Opisanie powyżej 3 opcje — **Pobranie bazy do BBR21**, **Wybór bazy** i **Numerowanie** — są wspólne dla wszystkich sposobów i muszą być wykonane przed rozpoczęciem opracowywania bibliografii według każdego z niżej opisanych sposobów.

II. EDYCJA BIBLIOGRAFII SPOSOBEM: T_EX

1. Opracowanie listy zamian BBR1Y.CEX

Lista zamian BBR1Y.CEX przyporządkowuje kodom liczbowym działów i poddziałów (wpisywanym do podpól 693/a, 699/b,c,d) tekstów tytułów w postaci takiej w jakiej chcemy je widzieć w drukowanej bibliografii.

Wykonanie opcji "Opracowanie listy zamian" spowoduje utworzenie i wyświetlenie na ekranie (za pomocą NOTATNIKA) pliku tekstowego YBR0.CEX z możliwością jego modyfikacji. Plik ten jest podstawą do przygotowania listy zamian BBR1Y.CEX. Zawiera on wiersze następujących typów:

Uwaga: dla większej przejrzystości opisu założyliśmy, że liczby **n**, **m**, **k**, **l**, **j** są jednocyfrowe. W rzeczywistości mogą być one 2- lub 3-cyfrowe. Wtedy w odpowiednich zapisach będzie mniej cyfr 0 na początku

- $\backslash\text{tta}\{00n\}/\backslash\text{tta}\{00n\}/$
Zapis taki opisuje przekodowanie numeru działu (n) na tytuł. Wystarczy w miejsce drugiego wystąpienia "00n" wpisać odpowiedni tytuł działu.
Np., dla działu 5, wiersz: $\backslash\text{tta}\{005\}/\backslash\text{tta}\{005\}/$
zastępujemy przez: $\backslash\text{tta}\{005\}/\backslash\text{tta}\{\text{V. ETNOGRAFIA}\}/$
- $\backslash\text{ttb}\{00n00m\}/\backslash\text{ttb}\{00n00m\}/$
Zapis taki opisuje przekodowanie numeru poddziału ($n.m$) na tytuł. Wystarczy w miejsce drugiego wystąpienia "00n00m" wpisać odpowiedni tytuł poddziału 2go stopnia.
Np., dla poddziału 2.5, wiersz: $\backslash\text{ttb}\{002005\}/\backslash\text{ttb}\{002005\}/$
zastępujemy przez: $\backslash\text{ttb}\{002005\}/\backslash\text{ttb}\{\text{5. Geodezja}\}/$
- $\backslash\text{ttc}\{00n00m00k\}/\backslash\text{ttc}\{00n00m00k\}/$
Zapis taki opisuje przekodowanie numeru poddziału ($n.m.k$) na tytuł. Wystarczy w miejsce drugiego wystąpienia "00n00m00k" wpisać odpowiedni tytuł poddziału 3go stopnia.
Np., dla poddziału 11.2.4, wiersz: $\backslash\text{ttc}\{011002004\}/\backslash\text{ttc}\{011002004\}/$
zastępujemy przez: $\backslash\text{ttc}\{011002004\}/\backslash\text{ttc}\{\text{4. Szkolnictwo zawodowe}\}/$
- $\backslash\text{tttd}\{00n00m00k00l\}/\backslash\text{tttd}\{00n00m00k00l\}/$
Zapis taki opisuje przekodowanie numeru poddziału ($n.m.k.l$) na tytuł. Wystarczy w miejsce drugiego wystąpienia "00n00m00k00l" wpisać odpowiedni tytuł poddziału 4go stopnia.
- $\backslash\text{tte}\{00n00m00k00l00j\}/\backslash\text{tte}\{00n00m00k00l00j\}/$
Zapis taki opisuje przekodowanie numeru poddziału ($n.m.k.l.j$) na tytuł. Wystarczy w miejsce drugiego wystąpienia "00n00m00k00l" wpisać odpowiedni tytuł poddziału 5go stopnia.
- $\backslash\text{zyza}\{00n000000000000\}/\backslash\text{zyza}\{00n000000000000\}/$
Zapis taki, pojawiający się w szczególnym przypadku odsyłacza uzupełniającego (gdy wypełnione jest podpole 699/b a żadne z podpól 699/e,f,g,h,i,j,k nie jest wypełnione), opisuje przekodowanie numeru działu (n) na tytuł. Wystarczy w miejsce drugiego wystąpienia "00n000000000000" wpisać odpowiedni tytuł działu.
Np., dla działu 5, wiersz: $\backslash\text{zyza}\{005000000000000\}/\backslash\text{zyza}\{005000000000000\}/$
zastępujemy przez: $\backslash\text{zyza}\{005000000000000\}/\backslash\text{zyza}\{\text{ETNOGRAFIA}\}/$
- $\backslash\text{zyza}\{00n00m000000000\}/\backslash\text{zyza}\{00n00m000000000\}/$
Zapis taki, pojawiający się w szczególnym przypadku odsyłacza uzupełniającego (gdy wypełnione jest podpole 699/b a żadne z podpól 699/e,f,g,h,i,j,k nie jest wypełnione), opisuje przekodowanie numeru poddziału ($n.m$) na nazwę. Wystarczy w miejsce drugiego wystąpienia "00n00m000000000" wpisać odpowiednią nazwę poddziału.
Np., dla poddziału 2.5, wiersz: $\backslash\text{zyza}\{002005000000000\}/\backslash\text{zyza}\{002050000000000\}/$
zastępujemy przez: $\backslash\text{zyza}\{002005000000000\}/\backslash\text{zyza}\{\text{Geodezja}\}/$
- $\backslash\text{zyza}\{00n00m00k000000\}/\backslash\text{zyza}\{00n00m00k000000\}/$
Zapis taki, pojawiający się w szczególnym przypadku odsyłacza uzupełniającego (gdy wypełnione jest podpole 699/b a żadne z podpól 699/e,f,g,h,i,j,k nie jest wypełnione), opisuje przekodowanie numeru poddziału ($n.m.k$) na nazwę. Wystarczy w miejsce drugiego wystąpienia "00n00m00k000000" wpisać odpowiednią nazwę poddziału.
Np., dla poddziału 11.2.4, wiersz: $\backslash\text{zyza}\{011002004000000\}/\backslash\text{zyza}\{011002004000000\}/$
zastępujemy przez: $\backslash\text{zyza}\{011002004000000\}/\backslash\text{zyza}\{\text{Szkolnictwo zawodowe}\}/$

Po zakończeniu, opisanej wyżej, modyfikacji pliku YBR0.CEX zachowujemy go (wychodząc z NOTATNIKA) i wybieramy opcję "Akceptacja listy zamian" a następnie "Akceptuj". Ostatnia czynność spowoduje skopiowanie pliku YBR0.CEX do pliku BBR1Y.CEX, którego poprzednia zawartość zostanie zamazana. Możemy zrezygnować z tego wybierając opcję "rezygnuj" lub wybrać domyślny plik BBR1Y.CEX, który jest dostarczany w ramach pakietu BIBR21.

Przygotowany w powyższy sposób plik zamian BBR1Y.CEX będzie wykorzystany podczas komputerowego opracowywania zrzębu głównego bibliografii.

Plik BBR1Y.CEX może być później modyfikowany w ramach opcji:
POPRAWIANIE/Poprawianie LISTY ZAMIAN (BBR1Y.CEX).

2. Opracowanie elementów bibliografii

W metodzie \TeX , poszczególne elementy bibliografii (zrąb główny, indeksy) mogą być opracowywane niezależnie, w dowolnej kolejności. Wybranie dowolnej opcji prowadzi do wyprodukowania pliku *.TEX o określonej dla każdej opcji nazwie. Plik *.TEX jest przetwarzany na postać *.DVI a następnie *.PDF i prezentowany na ekranie przy pomocy **Adobe Readera** skąd może być wydrukowany.

Poniższa tabelka pokazuje nazwy plików *.TEX, DVI, PDF przyporządkowanych poszczególnym opcjom:

opcja	nazwa pliku
ZRĄB GŁÓWNY (2 kolumny)	BBR.*, BSPTR.*
ZRĄB GŁÓWNY (1 kolumna)	BSR.*, BSPTR.*
INDEKS AUTORSKI	YOS.*
INDEKS TYTUŁOWY	YTYT.*
INDEKS PRZEDMIOTOWY	YPRZ.*
INDEKS NAZW KORPORATYWNYCH	YKRP.*
INDEKS PROSTY 01	YI01.*
INDEKS PROSTY 02	YI02.*
INDEKS PROSTY 03	YI03.*
INDEKS PROSTY 04	YI04.*
WYKAZ CZASOPISM	Y CZAS.*

Pliki te zostaną ulokowane w katalogu roboczym (**C:\MAKPRACV**).

Z tych elementów można zmontować kompletną publikację co, jednak, wymaga pewnej znajomości języka \TeX .

Plik BSPTR.TEX, powstający (obok BBR.TEX) w wyniku opcji "ZRĄB GŁÓWNY", jest wzorcem, z którego łatwo zbudować spis treści.

Indeksy proste 01–04 są to indeksy oparte na jednym podpolu (odpowiednio 260/a, 260/b, 260/c i 041/a). Można je łatwo adaptować do dowolnych innych podpól poprzez "adaptację formatów".

Każdy z elementów bibliografii, w postaci pliku *.TEX, może być jeszcze poprawiany za pomocą NOTATNIKA w ramach opcji **POPRAWIANIE**. Po zakończeniu poprawiania i zamknięciu NOTATNIKA poprawiony element wróci na swoje miejsce w katalogu roboczym (**C:\MAKPRACV**), zostanie przetworzony na PDF i pokazany na ekranie przez Adobe Readera. Następnie, po zamknięciu Adobe Readera, na ekranie pojawi się pytanie: **Czy zmiana globalna (T/N)?**. Odpowiedź "T" spowoduje, że poprawiony plik *.TEX zostanie dodatkowo przechowany w katalogu **C:\MAKPRACV\ZMLOK**. Będzie to pewne zabezpieczenie przed utratą "ręcznych" poprawek przy ponownym przetworzeniu danego elementu z bazy danych.

III. EDYCJA BIBLIOGRAFII SPOSOBEM: WORD

3. Opracowanie listy zamian WDBBRY.CEX

Lista zamian WDBBRY.CEX (podobnie jak BBR1Y.CEX dla sposobu: $\text{em}\text{\TeX}$) przyporządkowuje kodom liczbowym działów i poddziałów (wpisywanym do podpól 693/a, 699/b,c,d) tekstów tytułów w postaci takiej w jakiej chcemy je widzieć w drukowanej bibliografii.

Wykonanie opcji "Opracowanie listy zamian" spowoduje utworzenie i wyświetlenie na ekranie pliku tekstowego YDBBR0.CEX z możliwością jego modyfikacji. Plik ten jest podstawą do przygotowania listy zamian WDBBRY.CEX. Zawiera on wiersze następujących typów:

- $\backslash\text{tta}\{00n\}/\backslash\text{tta}\{00n\}xY/$
- $\backslash\text{ttb}\{00n00m\}/\backslash\text{ttb}\{00n00m\}yY/$
- $\backslash\text{ttc}\{00n00m00k\}/\backslash\text{ttc}\{00n00m00k\}zY/$
- $\backslash\text{tt d}\{00n00m00k00l\}/\backslash\text{tt d}\{00n00m00k00l\}zY/$
- $\backslash\text{tte}\{00n00m00k00l00j\}/\backslash\text{tte}\{00n00m00k00l00j\}zY/$
- $\backslash\text{zyza}\{00n000000000000\}/\backslash\text{zyza}\{00n000000000000\}/$
- $\backslash\text{zyza}\{00n00m0000000000\}/\backslash\text{zyza}\{00n00m0000000000\}/$
- $\backslash\text{zyza}\{00n00m00k000000\}/\backslash\text{zyza}\{00n00m00k000000\}/$

Jak widać, są one prawie identyczne z opisanymi w p. II.1. (Różnią się najwyżej dwuliterowymi sufiksami: xY, yY, zY.) Zatem podany tam (tzn. w p. II.1) opis modyfikacji stosuje się również tutaj z zastrzeżeniem, że wspomniane sufiksy zostaną zachowane.

Po zakończeniu modyfikacji pliku YDBBR0.CEX zachowujemy go (Alt, Enter, K(lub Y), Enter) i wybieramy opcję "Akceptacja listy zamian" a następnie "Akceptuj". Ostatnia czynność spowoduje skopiowanie pliku YDBBR0.CEX do pliku WDBBRY.CEX, którego poprzednia zawartość zostanie zamazana. Możemy zrezygnować z tego wybierając opcję "rezygnuj" lub wybrać domyślny plik WDBBRY.CEX, który jest dostarczany w ramach pakietu BIBR21.

Przygotowany w powyższy sposób plik zamian WDBBRY.CEX będzie wykorzystany podczas komputerowego opracowywania zrzębu głównego bibliografii.

4. Opracowanie elementów bibliografii

W metodzie **WORD**, poszczególne elementy bibliografii (zrąb główny, indeksy) mogą być opracowywane niezależnie, w dowolnej kolejności. Wybranie dowolnej opcji prowadzi do wyprodukowania pliku *.RTF o określonej dla każdej opcji nazwie. Plik *.RTF jest przekazywany edytorowi WORD, który zaprezentuje go na ekranie.

Poniższa tabelka pokazuje nazwy plików *.RTF przyporządkowanych poszczególnym opcjom:

opcja	nazwa pliku
ZRĄB GŁÓWNY (1 kolumna)	BSR.RTF
INDEKS AUTORSKI	YOS.RTF
INDEKS PRZEDMIOTOWY	YPRZ.RTF

IV. EDYCJA BIBLIOGRAFII SPOSOBEM: $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -PDF z linkami

5. Opracowanie listy zamian BBR1Y.CEX

Opracowanie listy zamian BBR1Y.CEX opisane zostało w p.II.1 Podany tam opis stosuje się w pełni do sposobu **$\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -PDF z linkami**.

6. Opracowanie bibliografii

Po wybraniu opcji **$\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -PDF z linkami** na ekranie pojawi się następująca lista opcji:

```
Przygotowanie listy zamian (tytulow)
Akceptacja listy zamian
INDEKS AUTORSKI
INDEKS TYTUŁOWY
INDEKS PRZEDMIOTOWY
INDEKS PROSTY 01 (260/a)
INDEKS PROSTY 02 (260/b)
INDEKS PROSTY 03 (260/c)
INDEKS PROSTY 04 (041/a)
WYKAZ CZASOPISM
WYKAZ SKRÓTÓW CZASOPISM
ZRĄB GŁÓWNY (2 kolumny)
ZRĄB GŁÓWNY (2 kolumny) - szybkie powtórzenie
ZRĄB GŁÓWNY (1 kolumna)
ZRĄB GŁÓWNY (1 kolumna) - szybkie powtórzenie
Pokaż MAKD.LOG
POPRAWIANIE
A1 - Adaptacja formatów
M1 - Marginesy / wielkość czcionek
U1 - Ustawienia
Ustawienia opcji [R]
```

W metodzie **$\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -PDF z linkami**, poszczególne elementy bibliografii należy przetwarzać w kolejności zgodnej z prezentowanym na ekranie wykazem opcji. A więc: indeksy (autorski, tytułowy, przedmiotowy, indeksy proste), wykaz czasopism, wykaz skrótów czasopism, a na końcu ZRĄB GŁÓWNY (2 kolumny) lub ZRĄB GŁÓWNY (1 kolumna). Przetwarzanie zrzębu głównego łączy wszystkie elementy jedną całość jako BBR.TEX, który po przetworzeniu na BBR.DVI a następnie BBR.PDF zostaje zaprezentowany na ekranie przez Adobe Reader. W połączonej publikacji na początku znajdują się przykładowe: STRONA TYTUŁOWA, WSTĘP, WYKAZ SKRÓTÓW, WYKAZ ŹRÓDEŁ, wygenerowany SPIS TREŚCI i WYKAZ SKRÓTÓW CZASOPISM dalej ZRĄB GŁÓWNY, po którym INDEKSY.

Podczas przetwarzania w metodzie **$\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ -PDF (z linkami)** montowane są "linki" łączące numery w indeksach z pozycjami w zrzębie głównym oraz konstruowane są "zakładki" umożliwiające przechodzenie do wskazanych rozdziałów lub podrozdziałów.

Przetwarzanie indeksów prowadzi do wytworzenia plików *.TEX, które nie opisują kompletnych dokumentów i dlatego nie mogą być zaprezentowane na ekranie. Powstałe pliki *.TEX zostają wmontowane do zrzębu głównego podczas jego przetwarzania.

Poniższa tabelka pokazuje nazwy plików *.TEX, które powstają podczas realizacji poszczególnych opcji oraz plików stanowiących przykładowe teksty dodatkowe.

opcja	nazwa pliku
STRONA TYTUŁOWA	BBRTYT.TEX
SPIS TREŚCI	BSPTR.TEX
WSTĘP	BBRWST.TEX
WYKAZ CZASOPISM	DCZAS.TEX
WYKAZ SKRÓTÓW	BBRSKR.TEX
WYKAZ ŹRÓDEŁ	BBRZRD.TEX
INDEKS AUTORSKI	YOSC.TEX
INDEKS TYTUŁOWY	YTYTC.TEX
INDEKS PRZEDMIOTOWY	YPRZC.TEX
INDEKS PROSTY 01	YC01.TEX
INDEKS PROSTY 02	YC02.TEX
INDEKS PROSTY 03	YC03.TEX
INDEKS PROSTY 04	YC04.TEX
ZRĄB GŁÓWNY (2 kolumny)	BBR.TEX
ZRĄB GŁÓWNY (1 kolumna)	BSR.TEX

Uwaga: Spis treści (plik *BSPTR.TEX*) powstaje podczas realizacji opcji "ZRĄB GŁÓWNY" a, że spis treści umieszczony jest na początku publikacji, więc dopiero po trzecim przetwarzaniu opcji "ZRĄB GŁÓWNY" spis treści i numeracja stron będą właściwe. Drugie i trzecie przetwarzanie zrębu głównego może być zastąpione wykonaniem właściwej opcji ... -- **szybkie powtórzenie**.

Przykładowe teksty dodatkowe – STRONA TYTUŁOWA, WSTĘP, WYKAZ SKRÓTÓW, WYKAZ ŹRÓDEŁ – należy, oczywiście, dostosować do własnych potrzeb dokonując modyfikacji odpowiednich plików *.TEX. Służy temu opcja **POPRAWIANIE**, która umożliwi wybranie dowolnego elementu tekstu bibliografii i poprawianie odpowiedniego pliku *.TEX za pomocą NOTATNIKA (do wprowadzania polskich liter należy używać prawego Alt).

Wszystkie elementy podlegające poprawianiu znajdują się w katalogu roboczym (zwykle C:\MAKPRACV). Po wybraniu jakiegokolwiek elementu do poprawiania automatycznie zostanie uruchomiony NOTATNIK, który pokaże odpowiedni plik TEX na ekranie. (Wskazówki dotyczące poprawiania pliku TEX zawarte są w rozdziale VI.) Po zakończeniu poprawiania każdego elementu i zamknięciu NOTATNIKA na ekranie pojawi się pytanie **Czy zmiana globalna (T/N)**. Odpowiedź "T" spowoduje, że poprawiony plik TEX zostanie, dodatkowo, zapamiętany w podkatalogu ZMLOK katalogu roboczego (zwykle C:\MAKPRACV\ZMLOK). Ma to zabezpieczyć poprawiony element przed zniszczeniem w przypadku nieopatrznego powtórzenia pełnego przetwarzania bibliografii w oparciu o bazę danych. Zwykle po wykonaniu poprawek jednego lub kilku elementów uruchamiamy jedną z opcji (właściwą) **Po poprawkach (PDF)** ... Spowoduje to wyprodukowanie nowego PDF całej bibliografii ale jedynie z plików TEX znajdujących się w katalogu roboczym (bez odwoływania się do bazy danych).

Możemy decydować, które elementy składowe zamierzamy włączyć do bibliografii poprzez adaptację formatu CYR1 (2 kolumny) lub CYR2 (1 kolumna). W obu tych formatach, w obszarze adaptacji, określone są parametry postaci \$wl...\$. Ich wartość "" oznacza włączenie odpowiedniego elementu, a wartość "%" – pominięcie.

V. EDYCJA BIBLIOGRAFII SPOSOBEM: T_EX-PDF (bez linków)

7. Opracowanie listy zamian BBR1Y.CEX

Opracowanie listy zamian BBR1Y.CEX opisane zostało w p.II.1 Podany tam opis stosuje się w pełni do sposobu T_EX-PDF (bez linków).

8. Opracowanie bibliografii

Po wybraniu opcji T_EX-PDF (bez linków) na ekranie pojawi się następująca lista opcji:

```

Przygotowanie listy zamian (tytułów)
Akceptacja listy zamian
INDEKS AUTORSKI (bez linków)
INDEKS TYTUŁOWY (bez linków)
INDEKS PRZEDMIOTOWY (bez linków)
INDEKS PROSTY 01 (260/a)
INDEKS PROSTY 02 (260/b)
INDEKS PROSTY 03 (260/c)
INDEKS PROSTY 04 (041/a)
WYKAZ CZASOPISM
WYKAZ SKRÓTÓW CZASOPISM
ZRĄB GŁÓWNY (2 kolumny)
ZRĄB GŁÓWNY (2 kolumny) - szybkie powtórzenie

```

ZRĄB GŁÓWNY (1 kolumna)
 ZRĄB GŁÓWNY (1 kolumna) - szybkie powtórzenie
 Pokaż MAKD.LOG
 POPRAWIANIE
 A1 - Adaptacja formatów
 M1 - Marginesy / wielkość czcionek
 U1 - Ustawienia
 Ustawienia opcji [R]

Podobnie jak metodzie **T_EX-PDF (z linkami)**, w metodzie **T_EX-PDF (bez linków)**, poszczególne elementy bibliografii należy przetwarzać w kolejności zgodnej z prezentowanym na ekranie wykazem opcji. A więc: indeksy (autorski, tytułowy, przedmiotowy, indeksy proste), wykaz czasopism, wykaz skrótów czasopism, a na końcu ZRĄB GŁÓWNY (2 kolumny) lub ZRĄB GŁÓWNY (1 kolumna). Przetwarzanie zrzębu głównego łączy wszystkie elementy jedną całość jako DDR.TEX, który po przetworzeniu na DDR.DVI a następnie DDR.PDF zostaje zaprezentowany na ekranie przez Adobe Reader. W połączonej publikacji na początku znajdują się: przykładowe STRONA TYTUŁOWA i STRONA REDAKCYJNA, wygenerowany SPIS TREŚCI, przykładowy WSTĘP, wygenerowany WYKAZ CZASOPISM, przykładowe WYKAZ SKRÓTÓW i WYKAZ ŹRÓDEŁ dalej ZRĄB GŁÓWNY i INDEKSY.

Podczas przetwarzania w metodzie T_EX-PDF (bez linków) "linki" nie są montowane. Uzyskany DDR.PDF ma służyć raczej do celów wydawniczych niż do prezentacji w Internecie lub na nośnikach elektronicznych.

Przetwarzanie indeksów prowadzi do wytworzenia plików *.TEX, które nie opisują kompletnych dokumentów i dlatego nie mogą być zaprezentowane na ekranie. Powstałe pliki *.TEX zostają wmontowane do zrzębu głównego podczas jego przetwarzania.

Poniższa tabelka pokazuje nazwy plików *.TEX, które powstają podczas realizacji poszczególnych opcji oraz plików stanowiących przykładowe teksty dodatkowe.

opcja	nazwa pliku
STRONA TYTUŁOWA	BBRTYT.TEX
STRONA REDAKCYJNA	BBRRED.TEX
SPIS TREŚCI	BSPTR.TEX
WSTĘP	BBRWST.TEX
WYKAZ CZASOPISM	DCZAS.TEX
WYKAZ SKRÓTÓW	BBRSKR.TEX
WYKAZ ŹRÓDEŁ	BBRZRD.TEX
INDEKS AUTORSKI	YOSD.TEX
INDEKS TYTUŁOWY	YTYTD.TEX
INDEKS PRZEDMIOTOWY	YPRZD.TEX
INDEKS PROSTY 01	YD01.TEX
INDEKS PROSTY 02	YD02.TEX
INDEKS PROSTY 03	YD03.TEX
INDEKS PROSTY 04	YD04.TEX
ZRĄB GŁÓWNY (2 kolumny)	DDR.TEX
ZRĄB GŁÓWNY (1 kolumna)	DSR.TEX

Uwaga: Spis treści (plik BSPTR.TEX) powstaje podczas realizacji opcji "ZRĄB GŁÓWNY" a, że spis treści umieszczony jest na początku publikacji, więc dopiero po trzecim przetwarzaniu opcji "ZRĄB GŁÓWNY" spis treści i numeracja stron będą właściwe. Drugie i trzecie przetwarzanie zrzębu głównego może być zastąpione wykonaniem właściwej opcji ... -- **szybkie powtórzenie**.

Przykładowe teksty dodatkowe – STRONA TYTUŁOWA, WSTĘP, WYKAZ SKRÓTÓW, WYKAZ ŹRÓDEŁ – należy, oczywiście, dostosować do własnych potrzeb dokonując modyfikacji odpowiednich plików *.TEX. Służy temu opcja POPRAWIANIE, która umożliwi wybranie dowolnego elementu tekstu bibliografii i poprawianie odpowiedniego pliku *.TEX za pomocą NOTATNIKa (do wprowadzania polskich liter należy używać prawego Alt).

Wszystkie elementy podlegające poprawianiu znajdują się w katalogu roboczym (zwykle C:\MAKPRACV). Po wybraniu jakiegokolwiek elementu do poprawiania automatycznie zostanie uruchomiony NOTATNIK, który pokaże odpowiedni plik TEX na ekranie. (Wskazówki dotyczące poprawiania pliku TEX zawarte są w rozdziale VI.) Po zakończeniu poprawiania każdego elementu i zamknięciu NOTATNIKa na ekranie pojawi się pytanie **Czy zmiana globalna (T/N)**. Odpowiedź "T" spowoduje, że poprawiony plik TEX zostanie, dodatkowo, zapamiętany w podkatalogu ZMLOK katalogu roboczego (zwykle C:\MAKPRACV\ZMLOK). Ma to zabezpieczyć poprawiony element przed zniszczeniem w przypadku nieopatrzego powtórzenia pełnego przetwarzania bibliografii w oparciu o bazę danych. Zwykle po wykonaniu poprawek jednego lub kilku elementów uruchamiamy jedną z opcji (właściwą) **Po poprawkach (PDF)** Spowoduje to wyprodukowanie nowego PDF całej bibliografii ale jedynie z plików TEX

znajdujących się w katalogu roboczym (bez odwoływania się do bazy danych).

Możemy decydować, które elementy składowe zamierzamy włączyć do bibliografii poprzez adaptację formatu D_{YR}1 (2 kolumny) lub D_{YR}2 (1 kolumna). W obu tych formatach, w obszarze adaptacji, określone są parametry postaci \$wl...\$. Ich wartość “^” oznacza włączenie odpowiedniego elementu, a wartość “%” – pominięcie.

Przed przystąpieniem do poprawiania (formowania) tekstów dodatkowych należy uruchomić opcję ”POBRANIE tekstów”. W wyniku tego, przykładowe teksty dodatkowe zostaną pobrane do katalogu roboczego (C:\MAKPRACV), w którym będą poprawiane (formowane).

VI. OGÓLNE UWAGI O POSŁUGIWANIU SIĘ EDYTOREM T_EX

9. Modyfikacje plików *.TEX

Pliki *.TEX są plikami tekstowymi i mogą być modyfikowane za pomocą edytorów takich jak EDIT (w DOSie) lub NOTATNIK ew. LeD (w WINDOWS).

Po dokonaniu jakichkolwiek poprawek w pliku TEX należy go przetworzyć na postać DVI (*.DVI) przy pomocy programu MEX.EXE, a następnie na PDF przy pomocy programu DVIPDFM.EXE. Czynności te realizują opcje **Po poprawkach**

10. Wskazówki dotyczące edycji T_EX

1. **Zmiana numeracji stron:** dodanie wiersza:

```
\pageno=n
```

Spowoduje, że dalsze strony będą numerowane od *n*;

2. **Przenoszenie słów:** jeżeli na ostatecznym wydruku stwierdzimy niewłaściwe przeniesienie słowa to możemy w odpowiednim pliku o rozszerzeniu TEX odnaleźć to słowo i zaznaczyć w nim właściwy podział na sylaby wstawiając w odpowiednich miejscach “\” (np: sy\ -la\ -ba);
3. **Łamanie wierszy:** w miejscu “łamania wiersza” wstawić: ‘\break’ lub ‘\hfil\break’. W pierwszym przypadku tekst poprzedzający złamanie będzie rozciągnięty tak aby wypełnić szpalte, w drugim – złamany wiersz będzie krótszy;
3. **Łamanie stron:** w miejscu, w którym chcemy “wymusić” przejście do nowej strony należy wpisać ‘\eject’ lub ‘\vfill\eject’. W pierwszym przypadku odstępy między wierszami na stronie zostaną powiększone tak aby wypełnić stronę, w drugim – odstępy między wierszami zachowają wyznaczoną wielkość zostawiając światło na dole strony.

11. Pomocnicze pliki TEX

Przy przetwarzaniu plików *.TEX, wyprodukowanych przez pakiet BBR-Win, należy uwzględnić fakt, że oprócz wymienionych plików potrzebne będą pewne pliki TEX pobierane z katalogu: .\MAKGEN\MAKD\TEX. Są pliki następujące:

MKOL.TEX, CZCIONKB.TEX,
MARGBYR1.TEX, MARGYBR1.TEX, MARGYBR2.TEX, MARGYBR3.TEX, MARGYBR4.TEX,
MARGYCZ1.TEX,
MARGCYR1.TEX, MARGYCR1.TEX, MARGYCR4.TEX, MARGYCZ3.TEX,
MARGDYR1.TEX

12. Wywoływanie programu MAKDW w procedurach batch

Parametry wywołania programów SKSORW, ZAMIANW i MAZAW są identyczne jak ich DOSowych odpowiedników natomiast program MAKDW posiada jeden parametr wywołania postaci =XXXX, gdzie XXXX wskazuje *zbiór ustawień* o nazwie ustXXXX.ust.

Zbiór ustawień jest zbiorem tekstowym złożonym z 13 wierszy, z których każdy określa jeden parametr. Pojedynczy wiersz ma następującą strukturę:

```
nazwa parametru :wartość parametru % komentarz
```

Jeżeli w miejsce wartości parametru wpisujemy znak zapytania ‘?’ to program MAKDW wygeneruje pytanie o wartość tego parametru umożliwiając wprowadzenie go z klawiatury.

Jeżeli pierwszym znakiem wartości parametru jest ‘@’ to program MAKDW wybierze wartość odpowiedniego parametru ze zbioru MAKD.PAR, który powstaje w trakcie realizacji opcji **Wybór bazy**.

Jeżeli drugim znakiem 13-go parametru (*tytuł*) jest #, to program MAKDW rozpocznie działanie bez zatrzymania. W każdym innym przypadku program zatrzyma się pokazując na ekranie wartości parametrów.

Zbiory ustawień można modyfikować poprzez opcję U1 – **Ustawienia** występującej w każdym sposobie przetwarzania bibliografii.

Przykład zbioru ustawień (ustbyr1.ust)

```
baza  :@s:\bazy\pb\pb          %
spwy  :0                       %
zain  :@tmp                     %
druk  :3                       %
dysk  :T                       %
dek   :2                       %
format:BYR1                    %
oddok :1                       %
ldok  :*                       %
kop   :N                       %
p1    :0                       %
p2    :0                       %
tytul :+#NNtytul              %
```